Ügyszám: 1572/K/2008-3

Tisztelt […..]!

Ön beadványában véleményemet kérte a kiadásra váró - Ön által mellékelt - jegyzői intézkedéssel kapcsolatban, amely a települési képviselők tájékozódási jogát érinti.

Az adatvédelmi biztos eddigi gyakorlata alapján kialakított állásfoglalásomról az alábbiakban tájékoztatom:

Az adatvédelmi biztosi gyakorlatban visszatérő probléma az önkormányzati képviselőket megillető tájékozódási jog megítélése. A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.), valamint a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) rendelkezéseinek együttes alkalmazása több esetben okozott már jogértelmezési nehézséget.

Tájékoztatom, hogy hatásköröm csak a személyes adatok védelmével és a közérdekű adatok kezelésével összefüggő ügyekre terjed ki, amikor az egyének az információszabadsághoz való jogukat kívánják érvényesíteni.

A feladatkörében eljáró képviselő információkhoz való jogát az Ötv. alapján kell megítélni. A képviselő jogait illetően csak annyiban foglalhatok állást, amennyiben azok a személyes adatok védelmét, illetőleg a közérdekű adatok nyilvánosságát érinti. Amennyiben egy képviselő nem képviselői tájékoztatáshoz fűződő jogával, hanem a közérdekű adatok megismerésének jogával kíván élni, akkor az Avtv. szabályai alkalmazandóak az adatkérés teljesítésénél. Természetesen ezen adatokat egy önkormányzati képviselő ugyanúgy megismerheti, mint minden más állampolgár.

Az Avtv. 19. §-ának (1)-(2) bekezdése arra kötelezi a közfeladatot ellátó szerveket, hogy biztosítsák feladataikra vonatkozóan a közvélemény pontos és gyors tájékoztatását. illetve a közérdekű adatokat, többek között az önkormányzati költségvetésre és végrehajtásra, az önkormányzati vagyon kezelésére, a közpénzek felhasználására, a szakmai tevékenységre és annak eredményességére is kiterjedő értékelésre vonatkozó adatokat, a lehető legszélesebb körben - honlapon, helyben szokásos módon - hozzáférhetővé tegyék.

Mind az önkormányzat, a polgármesteri hivatal, mind az önkormányzati fenntartású intézmények közfeladatot ellátó szervnek minősülnek, mivel közfeladatnak tekintendőek a helyi önkormányzati feladatok is.

Az Avtv. 20. § (8) bekezdése alapján az állami vagy helyi önkormányzati feladatot valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerveknek a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjét rögzítő szabályzatot kell készíteniük.

Természetesen tekintettel kell lenni az iratokban szereplő személyes adatok védelmére is, azok csak annyiban közölhetőek az adatigénylővel, amennyiben törvényi jogalap van annak nyilvánosságára. Az Avtv. 19. §-ának (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a közfeladatot ellátó szervek feladat- és hatáskörében eljáró személy feladatkörével összefüggő személyes adatai nyilvánosak.

Az adatok megismerésének joga nem pusztán betekintési jog, hanem beleértendő a másolatkérés joga is. Az adatkérőnek joga van ahhoz is, hogy nagy mennyiségű dokumentumba betekintsen vagy ezekről másolatot kérjen Az Avtv. azonban elismeri a közfeladatot ellátó szerv jogát is a másolatkészítés költségének megtérítésére:

„Az adatokat tartalmazó dokumentumról vagy dokumentumrészről, annak tárolási módjától függetlenül az igénylő másolatot kaphat. Az adatot kezelő szerv kizárólag a másolat készítéséért - legfeljebb az azzal kapcsolatban felmerült költség mértékéig terjedően -állapíthat meg költségtérítést, amelynek összegét az igénylő kérésére előre közölni kell." [Avtv. 20. § (3) bekezdés].

Az Alkotmány nem csak a közérdekű adatok megismerésének jogát, hanem azok terjesztésének jogát is deklarálja. A „terjesztés” pontos tartalma, jelentése ugyan a jogszabályok, a jogirodalom, vagy az Alkotmánybíróság gyakorlata által nincs kifejtve, azonban az Avtv. rendelkezései, szabályozási elvei alapján kijelenthető, hogy nem csupán a tájékozódáshoz való jogról, a közérdekű adatok megismerhetőségéről van szó, hanem ezek az információk szabadon, bármely célra (magáncélra, egyéni érdekből is) felhasználhatóak, másokkal közölhetőek, közzétehetőek, hasznosíthatóak. Hasonlóképpen értelmezendő véleményem szerint a különféle, jogszerűen nyilvánosságra hozott magánadatok, közérdekből nyilvános adatok felhasználása is. Személyes adatok tekintetében adatkezelésre vonatkozó követelményeket az Avtv. tartalmazza. Mindezek során tekintettel kell lenni mások jogainak védelmével kapcsolatos egyéb jogi előírásokra, így a Ptk. személyiségvédelmi szabályaira is.

Összegezve tehát, álláspontom szerint a mellékelt jegyzői intézkedésben a Főjegyző Úr figyelmen kívül hagyja az Ötv. 19. § (1) bekezdésében foglaltakat, mely szerint a *"települési képviselő a település egészéért vállalt felelősséggel képviseli a választóinak az érdekeit. Részt vehet a képviselő-testület döntéseinek előkészítésében, végrehajtásuk szervezésében és ellenőrzésében. A települési képviselők jogai és kötelességei azonosak."*

Ha elfogadnánk az Ön érvelését, miszerint a képviselő a **"törvényben meghatározott felvilágosítás-kérést a képviselő-testület ülésén gyakorolhatja"** illetve, hogy **"a képviselő-testület hivatalától igényelheti a képviselői munkájához szükséges tájékoztatást, ügyviteli közreműködést"**, az Ötv. 19. §-ának (1) bekezdése értelmét vesztené.

A képviselő informálódási joga nem korlátozódhat jegyzői intézkedésben felsoroltakra, hiszen a képviselőt is megilleti a közérdekű adatokhoz való hozzáférés bárki számára nyitva álló lehetősége.[Avtv. 19. §] A képviselők informálódásának korlátozása sértené továbbá azt az elvet, miszerint a helyi önkormányzat helyi közügyekben demokratikus módon, széles körű nyilvánosságot teremtve fejezi ki és valósítja meg a helyi közakaratot. [Ötv. 2. § (1) bek.]

Végezetül szíves figyelmébe ajánlom az Önkormányzati Minisztérium Önkormányzati Főosztálya által kiadott, az "Adatnyilvánosság kérdései az önkormányzatoknál, különös tekintettel a képviselők adatmegismerési jogaira" c. szakmai útmutatót.

A személyes adatok védelmével és a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos kérdéseivel kérem a jövőben is forduljon hozzám bizalommal.

Budapest, 2008. december 15.

Üdvözlettel:

Dr. Jóri András